

DE ASBESTINVENTARIS

1. INLEIDING

Een goed asbestbeheer vereist in de eerste plaats dat asbesthoudende toepassingen worden opgespoord. Hier begint het probleem echter al, want asbesthoudende materialen zitten vaak goed weggestopt. In deze fiche vindt u meer informatie over de asbestinventaris die zal worden gebruikt om de asbesthoudende materialen in kaart te brengen.

2. WAT IS DE ASBESTINVENTARIS?

Een asbestinventaris is een document dat onder andere een beschrijving bevat van alle asbesthoudende toepassingen die op een bepaalde plaats aanwezig zijn, hun plaats en hun staat.

Er bestaan twee types van inventaris:

- De visuele inventaris: deze wordt uitgevoerd in het kader van een beheersprogramma dat wordt opgelegd door de federale wet op de bescherming van de werknemers. Hij heeft alleen betrekking op asbesthoudende toepassingen die gemakkelijk toegankelijk zijn. Deze inventaris moet worden opgesteld door de werkgever/bouwheer die werken wil laten uitvoeren (renovatie, verbouwing, ...).
- De destructieve inventaris: verplicht bij renovatie- of afbraakwerken. Deze inventaris omvat alle asbesthoudende toepassingen die aanwezig zijn in (het deel van) het gebouw waarop de werken betrekking hebben.

3. WIE KAN EEN ASBESTINVENTARIS OPSTELLEN?

De asbestinventaris is niet gebonden aan een erkenning of registratie, maar vereist een reële expertise (ervaring, kennis van toepassingen van asbest, vermogen om potentieel asbesthoudende materialen te herkennen en kennis van de bouwprincipes om plekken die mogelijk asbesttoepassingen bevatten, op te sporen).

Daarom is het **sterk aanbevolen een beroep te doen op vaklui**, bij voorkeur in het gezelschap van een persoon die het gebouw en de achtergrond ervan perfect kent (eigenaar, architect, lid van de technische dienst, ...).

Zo kan men een beroep doen op erkende laboratoria voor de identificatie van asbest in bouwmaterialen (zie de internetsite van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg) of op studie bureaus die erkend zijn in het domein van asbest (die nog niet in een lijst zijn opgenomen).

Voor inventarissen die worden opgesteld in het kader van aanvragen van vergunningen of aangiften voor een asbestverwijderings- of inkapselingswerk, of in het kader van een aangifte voor afbraak- of verbouwingswerken, moet de persoon of de firma die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de asbestinventaris overigens onafhankelijk zijn van de firma die belast is met de asbestverwijderings- of inkapselingswerken.

Deze foto illustreert een probleem dat men kan aantreffen bij het opsporen van asbesttoepassingen. Vlokken blauw asbest zitten verstopt boven een verlaagd plafond. De vlokken zijn volledig onzichtbaar achter een pleisterlaag.

4. WANNEER EN WAAROM IS EEN ASBESTINVENTARIS NODIG?

4.1 DE FEDERALE WETGEVING

De Belgische wetgeving inzake de bescherming van de werknemers vereist sinds 1 januari 1995 dat elke werkgever beschikt over een asbestinventaris van het gebouw waarin hij zijn werknemers onderbrengt. Sinds 2006 moet de werkgever zich ook houden aan de verplichtingen op het vlak van het beheer van dit materiaal¹.

De inventaris in kwestie heeft betrekking op asbest, die zich bevindt op makkelijk bereikbare plaatsen. Belangrijk is dat de inventaris ingevuld moet worden door de werkgever/bouwheer wanneer hij werken wil laten uitvoeren (renovatie, verbouwing, ...) en bezorgd moet worden aan de ondernemingen die deze werken zullen uitvoeren. Ondernemingen die bij derden aan de slag gaan, moeten hun werknemers beschermen tegen de risico's die verband houden met asbest.

Deze verplichtingen vallen onder de bevoegdheid van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

4.2 DE GEWESTELIJKE WETGEVING

Algemene principes

Een besluit² van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bepaalt in welke gevallen een asbestinventaris moet worden opgesteld.

Deze inventaris moet voldoen aan een formulier dat in de bijlage bij het besluit³ is opgenomen en moet alle asbesthoudende toepassingen omvatten die zich in (het deel van) het gebouw waarop de werken betrekking hebben, bevinden.

De bijlage van het besluit bepaalt de vorm en de inhoud die de inventaris moet hebben. Hierbij zit een verklarende nota over de manier waarop de inventaris moet worden opgesteld en het formulier ingevuld.

¹ Koninklijk besluit van 16 maart 2006 (BS 23/032006) betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest.

² Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 10 april 2008 (BS 18/06/2008) betreffende de voorwaarden die van toepassing zijn op de werven voor de verwijdering en de inkapeling van asbest.

³ Zie bijlage 1 bij het besluit van 10 april 2008 (BS 18/06/2008)

Het dossier van de vergunningsaanvraag wordt, in afwachting van een conforme inventaris, onvolledig verklaard indien de vorm en/of de inhoud van de asbestinventaris die erbij zit, niet overeenkomt met het model.

Het besluit stelt ook dat de inventaris moet worden opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de asbestbeheerder, m.a.w. de houder van het zakelijk recht op het gebouw waar de activiteit zich afspeelt (eigenaar, ...).

Deze verplichting is bedoeld om te vermijden dat in de toekomst asbest wordt ontdekt tijdens werken, wat voor problemen zou zorgen (bijvoorbeeld meerkosten, vertragingen), maar ook een risico op accidentele blootstelling zou meebrengen.

Een goed asbestbeheer vereist in de eerste plaats dat asbesthoudende toepassingen worden opgespoord. Dit essentiële element zorgt dikwijls al voor problemen want asbesthoudende materialen zitten vaak goed weggestopt. Het is dus verplicht plaatsen waar monsters worden genomen, te markeren en aan te geven op plannen die toelaten elke asbesttoepassing te lokaliseren.

De inventaris moet niet opgesteld worden voor gebouwen waarvan de stedenbouwkundige vergunning voor de bouw werd afgeleverd na 30 september 1998, aangezien deze gebouwen werden gebouwd nadat het totaalverbod op het gebruik van asbesthoudende materialen in de bouwsector van kracht is gegaan.

Werven voor de verwijdering en de inkapseling van asbest

Het besluit bepaalt dat elke milieuvergunningsaanvraag of elke aangifte van een werf voor de verwijdering of de inkapseling van asbest vergezeld moet worden van een asbestinventaris conform een formulier dat is opgenomen in een bijlage bij het besluit. Deze vergunningsdossiers worden behandeld door Leefmilieu Brussel – BIM.

Afbraak- of verbouwingswerven

Het besluit legt ook op dat een asbestinventaris opgesteld moet worden conform het model bij het besluit, voor de volgende gevallen:

- Afbraak van een gebouw of een kunstwerk met een bruto-oppervlakte van meer dan 500 m²,
- Verbouwing van een oppervlakte van meer dan 500 m² van een gebouw of een kunstwerk.

Voor deze types van afbraak- of verbouwingswerken moet een aangifte van klasse 3 (voor rubriek 28 – werven voor de bouw, de verbouwing of de afbraak van gebouwen) worden betekend aan de gemeente, samen met de conforme asbestinventaris.

Deze laatste verplichting moet garanderen dat grote verbouwings- of afbraakwerven pas van start gaan nadat een asbestinventaris werd opgesteld. In deze gevallen moet ook een destructieve inventaris worden opgesteld, om de bovenvermelde redenen.

Ook op kleinere werven kunnen asbesthoudende toepassingen aanwezig zijn. Deze inventaris is dus ten stelligste aanbevolen (renovatie van een stookruimte, ...), ook al is hij a priori niet verplicht.

